

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

zhaja vsak četrtek in volja s poštnino vred in v Mariboru s poštninjem na dom za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 60 kr., za šest mesecev 80 kr. — Naročnika se pošilja opravnitva v dijakiem semenišču (Šnabensominar). — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za ostanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovenci!

Dne 2. junija t. l. imamo v kmetskih skupinah slovenskih na Štajerskem izvoliti tri poslance za državni zbor.

Slovensko društvo svetuje in priporoča, naj bi izvoljeni bili narodni slovenski kandidati, gospodje:

**Baron Goedel, Božidar Raič,
Mihael Vošnjak.**

Odbor Slov. društva.

Prava beseda v pravem času.

Njih Ekscelencija, prevzvišeni knez in škof Lavantinski izdali so o priliki bližajočih se volitev ta-le pastirski list:

„Vaš oče z nebes bo dobrega duha dal njim, ki ga prosijo.“

Tako je govoril Jezus, kakor piše sv. evangelist Luka v 11. pogl. 13. v., ko je pripovedoval priliko o dobrem prijatelju in o kruhah pri njem zaprošenih, katera se bere pri sprevodih križevega tjedna, ki ga ravno obhajamo.

Kakor sploh na Božjem blagoslovu, je vse tudi na tem ležeče, kakošen duh človeka pri njegovih opravih vodi, ali duh Božji ali nasprotni. Le ako ga duh Božji vodi, imajo njegova podvzvetja zasluženje pri Bogu, pa tudi srečen uspeh. In bolj važno ko je podvzetje, ki ga imamo, bolj potrebno je za nas kristijane, da Boga prosimo za dobrega duha.

Kakor člani in državljani naše ljubljene domovine, mile namreč nam Avstrije, stojimo zopet na osodepolnem razpotju njene sreče, stojimo zopet pred velevažnim opravičilo, ki se ima vršiti v kratkem, čigar nasledke bi mogli po moji misli že zdaj vsi dobro preudariti in nihče v nemarno jih pričakovati.

V mislih pa imam bližajoče se volitve za novo šestletno dobo državnega zbora.

Prepričan sem, da kakor škof le svojo dolžnost dopolnim, ako Vam preljubi moji! v tej zadevi nekoliko očetovskih besed položim na srce.

Da; to si štejem v dolžnost, ki mi jo naiaga od ene strani nam vsem enaka sinovska ljubezen do domovine, od druge strani pa skrb za blagor sv. katoliške cerkve, da Vam, volilci! pa tudi vsem drugim v spomin zakličem besede Jezusove: Prosite Očeta v nebesih za njegovega dobrega duha. Vi, volilci! prosite dobrega duha sami za sebe. Vi drugi pa prosite dobrega duha za volilca, da bode volitev dobra, to je domoljubna in krščanska.

Katere lastnosti ima namreč dobri duh? Pred vsem je on duh krščanstva. Dajte tedaj svoj glas možem, ki so sami polni krščanskega duha; ki se nikjer in nikoli ne sramujejo, očitno spoznati in pokazati, da so kristijani in sicer katoliški kristijani; na katere se zamorete tedaj zanašati, da se bodo tudi v državnem zboru za to poganjali, da se ne sklene kaj, kar bi bilo sv. veri ali pravici sv. cerkve na kvar. — Navdušuje naj Vas nadalje duh pravega, čistega, požrtvovalnega domoljubja. Zato volite može, ki ne obetajo še le, ampak kateri so že dokazali, da v javnih službah ne iščejo lastnega dobička, ampak le veseljni blagor domovine; — volite može, kojih zvestoba do prevzvišenega Vladarja je že, kakor zlato v ognji, doskušena; — volite može, kateri za naše potrebe, in sicer za naše resnične potrebe, kakor nam jih vsakdenja skušnja kaže, razum in sree imajo; — volite može v krščanski pravici globoko utrjene, kateri za vse narode in dežele enako mero in vago imajo; — volite može, kateri so versko prepričani, da ni brez Božje volje raz-

ločkov po krvi, po narodnosti, po jeziku, in da tega, kar je Božja modrost naravnala, človek podirati ne sme, — volite tedaj može, ki imajo zadostno učenost pa tudi resnično voljo, našete razločke v državnih postavah ne še poostriiti, ampak v medsebojni ljubezni pravično poravnati.

Tako volite — da rečem kratko: volite po svoji najboljši pameti in vesti; — volite po svojem lastnem, prostem od luči sv. vere razsvitljenem prepričanju; pokažite pri volitvi, da ste katoliški možje, ki svoje cerkvene in državne pravice in svobode poznajo in se jih zavedajo.

Nihče naj se pri volitvi ne umika! Kakor je moja dolžnost, Vas o dobri volitvi podučiti, takó je Vaša dolžnost, se volilne pravice poslužiti, — pa se je prav in dobro poslužiti.

Da; tudi od porabe volilne pravice bote enkrat pred Bogom odgovor dajali. Naj bi bil ta odgovor lehek Vam vsem!

To je moja iskrena želja. Amen.

V Mariboru, prvi den križevega tjedna (11. maja) 1885.

Jakob Maksimiljan,
knez in škof.

Kot vrli Avstrijani ne moremo Slovenci voliti nemškega liberalca.

Nemci Štajerski so v političnem oziru na dve stranki razdevani. So ali konservativci ali pa liberalci. Prvi držijo se sploh trdno svete katoliške vere ter jo tudi v djanjih kažejo. Pripadajo jim vsi duhovniki z vrlim škofom graškim vred, dalje starejše in slaynejše rodbine plemenitaške n. pr. knezi Lichtensteini, pa ogromna večina kmetskega ljudstva. Ovi konservativci želijo krščansko odgojo mladine in sploh ohranitev naroda na podlagi krščanstva. Ljubijo svitlega cesarja in Avstrijo tako, da o prajzovsko-nemškem cesarji nečejo ničesar čuti, uže zato ne, ker je luteran in katoliške škofo, mešnike, redovnike več kakor 14 let grozovito preganja; iztiral je dva nadškofa in veliko stotin mešnikov v prognanstvo. Jegov Bismark jim preseda, ker je zvečinoma on vae-nu kriv, kar se je ondi sklenelo kedaj zoper sv. cerkvo in miljeno Avstrijo. Nemški konservativci so tudi vsaj nekoliko pravični Slovanom, torej tudi Slovincem prijaznejši. Voljni so nam privošiti popolno enakopravnost.

Zelo drugačni so pa nemški liberalci, kojih je največ v mestih in trgih. Krščeni sicer so zvečinoma, pa verske dolžnosti zanemarjajo, zaničujejo. Gorijo za brezverske šole; sploh eikajo in vlečejo proč od Kristusa in njegove cerkve. Vsled tega pa tudi ne poznajo krščanske ljubezni do drugih narodov. Nas Slovane črtijo in Slovence zaničujejo, da bi nas kar v žlice vode potopili. Za Avstrijo jim je le toliko mar, kolikor se jim razsajati dopušča in druge narode, zlasti nas Slovence, stiskavati in penemčevati. Vse boljše službe za-se tir-

jajo. Drugi narodi bi se naj njim na ljubo nemški učili, da bi oni ležje na slovenskih tleh pšenicačk uživali. Kedar pa cesarska vlada ne prepušča neprestano „Slovane k steni pritiskovati“, tedaj se pa razsrdijo ter lažejo, kako da se baje „nemštvo“ zatiruje. Bolj razposajeni škilijo čez avstrijske meje in Bismarka na pomoč kličejo.

Kar je prej Celjski Foregger (Porekar), Sevniški Ausserer je le prilično omenjal, to se sedaj v javnih oklicih proglašá kot politični črtež nemških liberalcev, namreč: cesarstvo se naj celo razkolje z vzajemnim vojaštvom vred. Vogerske dežele se naj popolnem od nas odcepijo, le naš cesar naj ostane ob enem še vogerski kralj, Gališko in Dalmatinsko se naj tudi od nas odseka in ostali kos cesarstva v „tesno zvezo“ stopi s prajzovsko Nemčijo lutrovsko, katero strahujo znani Bismark.

Kaj pomeni ta črtež? Po naših mislih: razdor Avstrije, uničenje Slovincem in preganje sv. katoliške cerkve. Kajti če našo avstrijsko vojsko razdevamo, raztrgamo najmočnejšo vez cesarstvu. Nasvetovana „tesna zveza z Nemčijo“ bi nas podložne storila Prajzom, kakor se je Bavarcem zgodilo; colninska zveza bi pa naše fabrike, obrt in kmetijstvo uničila. Prajzi bi z nami Slovenci in Čehi delali, kakor s Slovanskimi Poljaki; pred 14 dnevi so namreč sklenoli 30.000 Poljakov s posestev in domov in iz dežele vtuje kraje siloma iztirati, da jih popolnem izpodrinejo in Nemce tam naselijo. Naposled ni dvomiti, da bi lutrovski Prajz preganjanje katoličanov raztegnol tudi na naše kraje, brž ko bi jih v svoje kremplje dobil. To utegne tudi uzrok biti, da so zlasti nemški naši škofje začeli v pastirskih listih verne opominjati, naj dobro volijo, namreč katoliške, verne, Avstriji vdane može.

Jasno je tedaj, ko beli dan, da Slovenci ne moremo, ne smemo voliti, kakor nam nemški liberalni zapeljivci iz mest in trgov nasvetujejo. Mi nečemo nikoli pod Prajza, mi nečemo nikdar pod lutrovce. Mi smo vselej bili in bodemo svojemu avstrijskemu cesarju zvesti Slovenci. Zato ne moremo voliti ne Schmidererja, ne Aussererja, ne Foreggerja. Vsi ti so nemški liberalci, katerih nam Slovincem po sili štuli nemško-liberalni volilni odbor v Gradcu. Kdor hoče pod Prajza, naj gre na Prajzovsko. Mi ostanemo Avstrijanci. Toraj proč s kandidati, kakoršni so črno-rudeča-žolta trojica: Schmiderer, Ausserer, Foregger, Živela mogočna samosvoja — nezavisna Avstrija. Str.

Dopisi.

Iz Maribora. (Narodni volilni možje) izvoljeni so bili: V občini Grušovje (Prihova) Mat. Flis in Juri Mec, v Vrhovlju Franc Rak in Miha Rudolf; v Konjicah Matevž Dimnik (Konjiška ves), Kovačič Anton (Nova ves), Kovač Štefan, Jelenko Janez (Blato), Lamut Anton (Polena); v Stranicah: